

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

DUVARDA

Mahmud DERVİŞ

Çeviren: Metin FINDIKÇI

ŞİİR | Ohayāl

MAHMUD DERVİŞ

DUVARDA

Hayal Yayıncılık
ve Telif Hakları Ajansı
Hayal Publishing-House
and Copyright Agency

Duvar
Mahmud Derviş
ISBN: 978-605-5945-64-0

Birinci Baskı: Mayıs 2010

Yayın Yönetmeni: Özgen Kılıçarslan
Kapak Tasarımı: Veysel Şaylı
Düzeltili: Sevinç Kırıl

Hayal Yayınları
www.hayalyayinlari.com
e-posta: bilgi@hayalyayinlari.com

Adres: Büklüm Sokak 8 / 3
Kavaklıdere - Ankara
Tel: 0 312 417 47 09
Fax: 0 312 417 37 94

Baskı: Aydan Web Ofset
Alinteri Bulvarı, 364. Sokak, No: 4
Ostim - Ankara

*Yazıların hukuki ve etik sorumluluğu yazarlarına aittir.
Tüm hakları saklıdır.
Bu kitabın yayın hakları Hayal Yayıncılık Ltd. Şti'nindir.
İzinsiz kopyalanamaz, aktarılamaz, çoğaltılamaz.*

Arapçadan Çeviren

Metin Fındıkçı

Önsöz

Mahmud Derviş, 1998 yılı sonunda çok ağır bir açık kalp ameliyatı geçirir... Sözün tam anlamıyla ölümden döner.

Derviş, her şair gibi duyarlı bir insandır. Duru ve ince duyguları, hayatın birçok alanında ona hükmeder, aynı zamanda onu yüceltir şaha kaldırır, her şair gibi...

Derviş bu kitabı, geçirdiği açık kalp ameliyatından sonra hastanede yazıyor; hastanenin o beyaz duvarı, beyaz çarşafları içinde... "Bu senin adıdır." diye başlıyor ve onu kuşatan ölüm duvarına, beden duvarına, kalbin duvarına, hastane duvarına, rivayeti ve raviyi utandıran duvara, dilin duvarına, duvardaki ilaha; bu beyaz duvar içinde yükselen, yazdığı ve bu şiire dahil ettiği bütün duvarlara yazıyor. Beyaz duvar şairin "Mahmud Derviş" in adı oluyor. Beyaz duvar onun, portakal rengindeki kalbi ve giyindiği beyaz gömleği de oluyor bir bakıma.

Derviş'in ölüm hazırlığı yaparken yazdığı bu şiirde üç etken ön plana çıkıyor: Mahmud Derviş, ben'i ve ölüm. Hastane odasında üçü arasındaki bu ilişki, hatta Derviş'le ölüm arasındaki ilişki ve iletişimi de denebilir ki, bu kitabın odak noktasını oluşturuyor. Ama beyaz duvara işlenerek... Derviş: Geçmişle ve hastanede yaşadıklarıyla harmanlanmış; bir nevi kendi kendine mırıldandıklarıyla oluşmuş uzun bir şiirdir bu. Hayatında etkin olan, yaşadığı coğrafyada (dış dünyasını - iç dünyasını) etkilendiği olaylar, simgeler, kişiler ve mekânlarla hesaplaşıyor; özür diliyor, meydan okuyor, özlüyor ve gelecekte beklentilerini bu uzun ve duygu yüklü şiiriyle dile getiriyor. Kendi adını, Yahudilerin bölgeye yaşattık-

larını, Mesih ile aynı şehirden olmasından kaynaklanan etkilenimlerini sorguluyor. Aynı zamanda geçmişteki dostlarına, hastayken ona bakan hemşireye, Fransız doktoruna, çok sevdiği atlara ve en önemlisi babasına - annesine sonsuz minnettarlığını sunuyor.

Şiirin finaline doğru, Gılgamış Destanındaki kahraman Enkidu'ya yapılan göndermeyle şiiri çok çarpıcı hale sokarak tarihin derinliklerine yuvarlıyor.

Bilindiği gibi, "Enkidu, Gılgamış'ın üst düzeyde bir yardımcıdır ve kuşatılmış kentten, Akka ve adamlarıyla karşılaşmak ve vuruşmak için, sürüleriyle birlikte çıkan sadece odur." Derviş de tıpkı onun gibi, kuşatılan Filistin'de (Celile - Nasar) ölümle yüz yüze Azrail'in, yani ölümün önüne tek başına çıkmasıyla bağdaştırıyor... Tabi, bu coğrafyanın, Gılgamış Destanının önemiyle...

Bu uzun şiirde; Derviş'in meydan okuduğu ölüme karşı zafer kazanmasını; yaşadığı bütün bozgunlara, katliamlara, zulümlere ve soykırımlara rağmen, hayatın anlamını bulacaksınız. İp cambazı gibi yengiyle yenilgi arasında gidip gelen bir şairin, hasta yatağında mırıldandıklarını duyacaksınız.

Ne yazık ki direnişi, 9 Ağustos 2008 tarihinde geçirdiği açık kalp ameliyatında yaşamını yitirmesiyle son buluyor.

Bu uzun şiirin sonuna, ölümünden kısa bir süre önce yazdığı ve hiçbir kitabına girmemiş iki şiir ekledim. Bu iki şiiri de şair, "Duvarda" şiirinin devamı gibi yazmıştır; çünkü içindeki beyaz duvar varlığını sürdürüyordur ve tam anlamıyla iyileşmemiştir. Her iki şiirinde de hem Filistin'in tarihini kendi tarihiyle harmanlayarak yansıtıyor, hem de ölümün soluğunu ensesinde duyumsarken "Ben kimim?" diyerek kimliğini sorguluyor. Ama umudunu ve insan sevgisini asla eksik etmeden...

Metin Fındıkçı / 12.08.2008

Bu senin adındır /
dedi kadın
ve koridorun dolambacında kayboldu...

Ellerimi uzattığım her yönde gökyüzünü görüyorum.
Ona doğru taşıyor beni beyaz kanatlarıyla güvercin
Evimi düşlüyorum. Güzel çocukluğumu
düşlüyorum. Bütün o yerlerin nesnelerini. Biliyorum
şimdi benliğimin beni yanıltmayacağını...
Uçuyorum.

Biliyorum öldükten sonra bu ahretin feleğinde başka bir
hale dönüşmeyeceğimi. Her şey bembeyaz olacak,

son felek. Deniz bulutların üstünde asılı
Beyaz. Her Şey duru bir beyazlık içinde
Gökyüzünden beyaz boşalıyor. Ben olsam veya
olmasam da. Bende ben yalnız matemimde bu
sonsuz beyazlıkta. Zamanım dolmadan önce geldim
Tek bir melek görünüp bana dediğinde:
"Dünyada, orda, ne yaptın?"
Ah telefonda bir - iki güzel ses duysam, iki
duvar arasında inlemeden, ben bu beyazlıkta yapayalnız,
Ben yapayalnız...

Bu kıyametin kapısında beni hiçbir Şey acıtmıyor.
Ne zaman ne de onun giysileri. Ne ağır
bedenimi ne de herhangi bir hafıflığı
duyumsuyorum. Kimseyi bulamıyorum sormaya:
Nerem "neremdir" diye? Ölüyorken Şehrim
Neresi, neredeyim? Yokluğum ne burada
ne orada... ne zamanı var,
ne de bedeni

Őimdiden önce Şimdiki gibi ölünce...
Bu rüyayı biliyordum, Şimdi yaşarken daha iyi biliyorum
bildiğime değıl geçmiŐime gidiyorum. Belki de
herhangi bir mekânda geçmeden hayatım, biliyorum

İstemiyorum...

İstemediğim bir günde olacağım

düşüncenin oluşacağı günde. Ne bir hançer
taşır beni bu çorak toprağa, ne bir kitap...

Dağın doruğunda şimdi dağılan yağmur gibi
çayırıları yeşillendiren,

ne gücüm zafere ulaştı

ne de adalelerim yırtıldı.

İstemediğim bir günde olacağım

yükseleceğim günde olacağım, yokluğumdan sıyrılarak

Bedenimdeki, iki kanadım her Şeyle yandı,
Gerçeğime yaklaştıkça, külden
çıktım. Ben iki düşün konuşanıyım, bedenimden
sesleniyorum ve tamamlanan benliğimden:
İlk olarak anlamıma gç ettim, beni yakan ve
kaybeden. Ben görünmeyen. Ben kovulan bir
gök rengi.

İstemediğim bir günde olacağım
şairden günde olacağım,
Su gözlerimde rehin. Dilim mecaza
mecazı, ne söylerim ne duyarım

bu mekânda. Ayaklarımın ve dirseklerimin
üstünde süründüğüm yerde
ben oralıyım. "Boram" adımların ve
hayallerimin üstünden atlar...
Ben kimdim veya kim olacağım
boşluk ve uzanan son beni yıkar ve
yaratırken.

İstemediğim bir günde olacağım.

Cömert bir günde olacağım,
Onca şu anlarda beni sıktığında yaz,
Ağlayanlar şarabımı içtiğinde
Sarhoşluğum mekâna avize olur!
Ben mektup ve peygamber
Ben iki küçük göz ve posta.

İstemediğim bir günde olacağım.

Bu senin adındır /

dedi kadın,

ve koridorun beyazlığında kayboldu.

Bu senin adındır, adım güzelce ezberle!

Onunla tek bir harfte bile aykırılığa dufme

Kabilelerin ovasında yorma,

Adının ufkuyla dost olmalısın,

Hayat ve ölümle dene onu

Gurbetin eşliğinde söylenen gerçeklere alıştır.

Dağda yalnız bir kayanın üstüne yazın
Adımı: büyüdüğü zaman büyüyeceğim
Sen beni, ben seni taşıdığım zaman
İki garip kardeş
Adanmış niyetlerle dişi harflerle alacağız
Ey adım: şimdi neredeyiz?
Dedi: bugün ne, yarın ne?
Zaman ne, mekân ne
Yeni ne, eski ne?
İstemediğimiz bir günde olacağız.
Ne göç başladı, ne alışkanlıklar bitti

Gurbetin bilgeliği öğütlemeden
Bilgeliğin gurbeti öğütlediği gibi
Daha yüksek duvarlara gittiğimizde,
Şakayıklardan başka bilmediğimiz çiçekler:
Yeryüzü yeşil kasidem, yüksek, olacak
Yeryüzü kasidemini şafağında Tanrının sözü
Ve ben uzak
Ben uzak

Bütün rüzgârlarda kadın şairler tökezler
- Bana armağan ettiğin yolu geri al
Kırıldığım o yol,
Dişiliğimi ezecek,

Bana kalmadan içimdeki umut
Gölün ıfıltıları. Yarını benden al
Ve düne git ve hiçbir şey olmamış gibi
Bırak, senden sonra, giden veya
gelene

- Beni örten şiiri al senin
düzeyinde benim olmayan
Al "ben"deki seni. Ölümüm tamamlansın
Yaban güvercinlerin mektuplarında bıraktığın ellerinle.
Son olsam "ben" kimim nerdeyim?
Söz ve kitap arasında yıldızlar düşecek
Anımsadığın anıları yazan: Doğuşuma

Kaktüs ve çamur arasında, çivi ve
kılıç zamanında. Daha bir geç gelirdi ölüm.
Daha açık. Ağlayanların ağıtı olarak
akan nehirde. Ama şimdi,
yalnız başına çalışıyor elektronik düğmelerde.
Katil katledeceğini dinlemeden. Şehit vasiyetini
doldurmadan

Hangi rüzgârla geldin?
Yaranın adını söyle ki bileyim
İki defa içinde kaybolacağım gittiğim yolda!
İçimde atan her damar beni acıtıyor, beni güz
zamanına geri götürüyor. Kanım beni acıtıyor
Tuz acıtıyor... güller acıtıyor.

Kadınların zamanı kırık testilerde geçti
Mesafeler boyunca Suriye'nin sahilinde,
Ağustos güneşiyle yandık. Onları
doğduğum ırmağın yolunda gördüm. Suyun
sesini duydum onları çömleğin içinde ağlatan:
Bolluk zamanına dönen bulutlarla gömdüğüm

Yankı dedi:

Geçmişin gücünden başka hiçbir şey geri dönmüyor
Akan süreçte... (altındır mirasları

altındır) yarına zayıflayan mektupları,
Yetecek kadar bize ekmek ver, daha güçlü yeşillik.
Ne iç içe geçen zaman ne de üst üste giyilen gömlekler.

Yankı dedi:

Dolduğum hastalıklara yoruldum. Yoruldum
Develerin ortaklığından: Babil'den
sonra nedir? Bütün yollar göğe
açılır, sondaki hedefte meçhul sarı
Dağılıp saçılır salavatlarla,
ve şarkılarla kırılır.

Çayırlar, yüce yeşilde kasidem yeryüzü.

Kimliğim bedenimde uzun süren bir sanrı...
Sen kendi anlamında yabancı. Orada bulunman
yeter, yalnız başına bir kabile
olmak için...
Yıkılan süreçler için şarkılar söyledim
Kumruların acı çığlığında,
Tanrının insana söylediği gibi yaralamayacağım hayır,
Ben peygamber değilim ki vahi çağırayım
Sadece yükselen kimliğimi ilan ediyorum
Ben yabancı biri olarak dilimle
anlaştım. Dad harfiyle duygularımla
eğildim, önüme eğilir Ye harfi duygusuyla,
Yeryüzü uzak komşu olur yırtılan sözcüklere

On bir yıldızdan daha yüksek, ölüm yırtılan sözcüklere
Yakın olacak. Sana söyleyeceklerime kitap yeterli olmaz:
Yokluğunda olan genişliğimi hazır bulundurdum.
Hazır bulundurduğum benliğimde her şeyi araştırdım
en sonunda. Onda her şeyi araştırdım ancak
Benliğimi yabancılaştıran şeyi bulamadım içinde,
Ben memede dolan sütün tekili miyim?

Ben bir yabancıyım. "Sütün alışkanlığından" yoruldum
Sevgilimle. Sıraya sokulmaktan yoruldum.
Şekli mi daraltır. Sözü genişletir. Tekilliğimin
Gerekliliğimden vazgeçerim. Sığınması için beklerim

Aynadaki benliğim:

Ben o muyum?

Bu son faslımdaki gezginliğim gerçekten
çekilir bir şey mi?

Bu sahneden önce ben bu oyunu okudum mu,
Ama bu benim için mi yazıldı?

Bu ağırlığı ben mi yoksa o mu ödeyecek
Ama bu gülüş söylediklerinin sesini değiştirdi
Hadislerden sonra yaşayacak her neyse, sonra
Metnin üslubu ile yazılan harfler
Şehitler gibi harcanacak mı?

Kapının ardında oturmuş bekliyorum:

Ben o muyum?

Bu benim dilim mi? Kanımı kaynatan bu ses
Ancak bu son kitaptır...
Ben benimle değil varmadan verdim
Ben benimle değil dinledim ve söylemedim
Beni ona kim söyleyecek gözleri kapanan harflerle:
Olacağı yazarım!
Yeniği okurum!
Oysa söylenen yapılanda çekinerek, zıddını
Anlamda sınırlar... işte
O kaside göbeğimde şeffaftır.

Etrafımda denizler, su olmadan
Boşu boşuna boşalttı beni anlaşılmaz işaretlerle,

Menzilimin neresi olduğunu bildiğim zaman yenileneceğim,
Kısa bir zaman, iki menzil arasında. Sorumu
sormadan, sonra, geceye benzeyen karanlıkta
İki kapı arasında: giriş veya çıkış olan...
Hayatı avlayan ölümü yenilemeden.
Çılgılığın sesini yenilemeden: Ey oradaki
Zaman çabuk geçiyor! Söyleyeceklerim bitmeden
Beni kopardı, gözleri kapalı harflerim var benim:
Doğrudur hayalim orada duruyor
Ey oradaki zaman seni beklemeden.
Seni kimse beklemeden doğuşumu ertellersin,
Yeni geçmiş kayboldu, onda andığın

Aralarında yalnızdın, günler dostundu,
Büyümeden gemin. Geçmişı terk et
Olduğu gibi, bağlamadan, bağlanmadan

Ölümümü ne unutan ne de hatırlayanı gördüm...
Onlar büyümezler ve kol saatlerine bakamazlar
zamanı. Onlar ne ölümümüzü ne hayatımızı
duyumsarlar. Hiçbir şeyde bir kötölük
değildim ve bir şey olmayacağım. Bütün damarlar
çözölür. "O" ve "Ben", "Sen de".
Ne az ne çok. Ne de ölümü söyleyen
Hayatta: olsaydım!

... Çağlar ve şairler çözölür. Hayır

Bedenimi orada görüyorum, ölümün
şiddetini duyumsamıyorum, ilk hayatımda.
Şimdiki gibi benden olmayan. Ben kimim? Ben mi
doğduğumda göbek bağım?

Zaman sarı. Doğumumla düşünüyorum
Ölümün suya inen sisi benimle ne zaman uçtuğunu,
Ölü değil hayatta olmalıyım,
Ne orada kalan ne de beden olan

Hastalığımı söylüyorum: sen daha iyi durumdasın.
İnen bir yolda beni araştırırsın: eğilen olsan
Sonradan düşlemeden duvara ait olanı
Kısa bir sürede...

Fransız doktorumu gördüm
Hücremi yokladı bir ara
Asayla bana vurdu
İki meydan polisinin gözetiminde

Babamı haçtan dönerken
Gördüm, yüksekte baygın

Hicazlığı güneşin tutuşturduğu hedefti
Etrafında kanatları titreyen meleklerle diyordu:
Beni söndürün!

Faslı gençler gördüm
futbol oynayan
Bana taş atıyorlardı: Küfürlerini sayarak
Annemizi bize bırak
Ey babamız* o mezarı aş!

"Rini şar"ı gördüm
"Hidiger" ile oturuyordu
benden iki metre uzakta,

** Babamız: Peder anlamında.*

İkisini şarap içerlerken gördüm
Şiirden hiç söz etmiyorlardı...
Konuşmanın ısıltıları vardı
Yarın işaretle bekleyeceklerdi

Üç arkadaşımı ağlarken gördüm
Ve onlar
bana kefen dikiyorlardı
Etrafında yaldızlı ipleri dikiyorlardı

Eleştirmenleri kovan El Maarri'yi gördüm
kasidelerinden:
Kör değilim
görmediğinizi görüyorum, diyen

O ışığın ödediği sađđörüsünü
Delirenle... veya kaybolanla

Bana maske takan şehri gördüm
Sabahın ellerinde: ekmeğin
kokusundan duvar olsa da. Kaldırım
çiçeklerine uygun olsa da
annemin etekleriyle uzaklaşan
Yanarak,
bir ekmek gibi açık bir sahanda!

Çayır, yeşil kasidem yeryüzü. Yalnız nehir kelebekleri
Okşamaya yeter: Ah, ey kız kardeşim, yalnız nehir doğanın
Kanatları eski kıyılarda kibirle kalır ve odur görüşleri
değiştiren ve uzak tepeleri, orduların durduğu yerde kadın
melekler benim olur. Halkı şiirimden hiç küçültmedim.

Ancak barış,
hayat ve ölüm içinde taşıyarak sözcükleri genişletir, şafağın
kolyesinde asılı hançer harflerle parlar, sahra şarkılarla
azalır veya çoğalır.

Başlangıcımı sonuma bağlamak için ömür kafî gelmez asla.

Çoban hikâyemi alır derin çayırın içinde enkaza gömülenin
üstünden, kadınlar üstüne tahakküm kurarlar demetlerle,
nağmelerle
Ortak, bana anıların birikintisini miras bırakan veda taşın üstünde,
Geri dönmeden...

Çobanlık günlerimizde şehirli ile kabileli arasındaki çobanlık,
yenileyemeden
Gecede kendini sazlıktan çadırları yanı başında akan ırmakta,
bana dedi:

*Sensiz adıma ne gerek? Nidamda, seni ben yarattım
Sende ad koydum, adıma sahip olduğunda beni katlettin...
Beni nasıl öldürdün? Ben bu gece boyunca garip, beni içeri al*

*Şehvetinin ormanına, sımsıkı kucakla beni,
Zifâfımla bal sürerim yeter ki bal peteğini seç.
Benden ve rüzgârdan ellerini esirgediğimde tökezlerim.
Ey garip sana teslim ederim ruhumu gecede,
beni bir yıldız olarak göreceksin
Lacivert suyla beni öldürecek ailemi tanımayacaksın,
Çılgılığım benim olacaksa -ve ben ellerimle parçalarım testimi-
Çayır mutluluğumdur.*

- Benim yolumu değiştirene mi isteklerimi söyleyeyim?
 - Söylemeden. Hayatım benim dışımda kalır
- Bana benliğimi anlatan:

Son hurma ağacından askımı düşürdüm
Ben içerdeki yolcu
Ben ikiziyle kuşatılan,
Ancak hayat duvarlarla kaplı
Gökte uçakların gezdiği...
Doğmadan şimdi öleceğimi biliyorum, Tanrının
gölgesindeki barınan tanelerle
cemalin güzelliğine alır beni
seni sevmenin taneleri, niteliği ve kendisi böylece özgürleşir
benim değişikliğimle...

Bende benliğim anlatıldığımda:

küçükten daha büyük düşünceyle istekler doğar
Sözcüklerden verilmez mekânlar
İki bedenın yalnızlığında
Uzun gece boyunca...

Bende benliğim anlatıldığında
Anmanın çayırında... sen, ben mi olacak?
Üçüncü şahıs aramızda titrer "beni hiçbir zaman unutma"
Ey ölümüz! Yolumuzdan kendine al bizi, ısıltıyı öğrenene dek...
Üstümde ne güneş ne de ay var
Çalı dallarına gölgemi asarak bıraktım
Mekân bile bende hafifledi

Benimle uçtu kovulan ruhum

Bende benliğim anlatıldığında:

Ey kızım: şevkle sana ne yaptım diye soracağım?

Sonbahar kokusu gibi okşar ve taşıyacak rüzgâr,

Yanımda kadınının gölgesi,

"Şam yolunda" şimdi genişliğinde gidiyorlar

Anlaşmak bir rüya. Melekler hırslı

İki kumru kalan ömrümüze titrer, yeryüzü bayram içinde...

Yeryüzü kaybedenlerin bayramında (ve biz onlardan)

Mekânın üstüne epik ezginin izleriyiz bizler,
kerkenez kuşu tüyü gibi
Rüzgârda yaşlı çadıra koydular.
İki yaşayan gibi ve zahit Mesih'in öğretisi
olmadan. Çayırdan daha güçlü olmalıyız içinde yazın
mührü olmayan,

*Sen benim gerçeğim, ben senin sorun
Adımıza yapılan isteklerin mirası olmadan
Sen benim gerçeğim, ben senin gölgen
Ayrılığın yanında kışkırtılmış marş...*

Onaylarıyla ve büyüleriyle marşlar başlar ilahların sancak
Büyücülükleri ve hileleriyle, keçinin boynuzlarına taşıyorlardı
mekânlarını, son zamanın zaman ve mekânında...

İki doğallığımızın arasında ben yıldız olsam bile göğümüzün taşı
Azalan kuyunun suyu üstünde duruyor ve peygamberini daha az
dayatırlar duymadan askerlerin övgüsünü...

Çayır, yeşil kasidem yeryüzü.

Onu zamandan zamana taşıyor şarkılar yeşillik içindeki
bir filiz gibi.

Ondan bana: sudaki fotoğrafına nergisler dolar

Ondan bana: açık karanlıkta bir terki

Anlamı ufaltan...

Ondan bana: peygamberin sözünden bir benzetme

Gecenin damında

Ondan bana: terin üstünde unutulmuş kırmızının hikmeti

Durumundan ve hurafesinden büyülenen...

Ondan bana: edatla rumuzu hakkeken

Her andığımda dönüşünde beden olmaz bana
Büyük ışığa kaldırmazlar sıyrıp soyduğunda
Ondan bana: "ben" sonum
Günlüklerimin zenginliklerinde bir düşünce olarak gezer:
"Ancak bu düş yeterli değildi
Ölüm kapısında uzun bir uykusuzluğum da var benim..."
Ondan bana: duvarın üstünde dilimin yankısı
Denizin tuzuyla örtülür
Kalbimin ağzındaki ana damar bana ihanet ettiğinde...
Hikmetim olurdu ateşim yükseldiğinde
Şeytanı her andığımda: Hayır. Hayır sınama beni!

İkinci bir durumlara davet etme, beni rahat bırak
Eski bir anlaşmanın rivayetiyle zahitmişim gibi
Gökyüzüne yükselerek sığınan, memleketim orasıdır
Bu tarihi not al, ey babamın oğlu, al
bu tarihi... ve istemediğim boncuklarla süsle

Bıçağım var benim: ufacık bir buğday tanesi
Yeterli olacak bize, ben, kardeşim ve düşmanım
Saatim bir saat geç kalmadan. Hasat zamanı
talana uğramadan. Görünmeyen yangının üstüne
İlk kalbimi onaylarım ve peşine düşerim
ulu demircinin. Saatim bir saat geç kalmadan.

Hastalığımın isteği şarap gibi eskimişliğimin içinde.

Bir başkası

yükselir. İncir salkımları giysilerimin etrafından düşer

Sonra ufalır. Bana tat vermeden

Anka'nın tüyü. Orada kimsem yok

benim gözümde. Önce geldim, sonra

geldim, dostum olacak kimseyi

bulamıyorum. Beni kim görüyor. Ben uzak

Ben çok uzaktayken

Sen kimsin, ya ben? Aynı yolda

iki kişiyiz, aynı kıyamette.

Bu telaş içindeki ışığa al beni

Son fotoğrafımda oluşumumu göreyim. Senden sonra

kim olacağımı, ben? Bedenimin
arkası önümde mi? Ben kimim
Ey sen olan? Oluştuğun gibi beni de oluştur, badem
yağından sür bana, pirinç taçla tamamla.
Vadiden doruklara taşı beni
Beyaz. Yolundaki hayatı öğret bana.
Açık karanlıkta mutlu et beni, yufka yürekli
ol, beni yaralayıp gülden organlarımı
yardığında...

Saatimiz gelmeden. Saçlarımız kesilmeden

Zaman son çayırı tutuyor. Şaşırdın mı? Hiçbir melek
ziyarete gelmez bu mekânı geçmişte şiirin terk ettiği
Güzel şafağın üstünde, yarınını elleriyle açıyor.
Ey şarkımdaki ilahımın eseri, ey inat,
İlk şiirim ikincisinde oluşuyor...
Miladın tanıklığı roman yenileninceye dek
Güzümün taşları içinde söğüt ağacı. Şarkıların
derinliğinde kuyunun çobanı yenilenene dek. Hayat
kafiyeyle asılı kelebek kanatlarındaki ansızın
iki ses arasında anlamı getirene dek
Ey şarkımdaki ilahımın eseri
Ey inat, ey kovulan ve payıma düşen,

Ben sözüm. Ben anası, babası ve müezziniyim
şehitlerin

Yağmuru söylemeden: Elveda. Olmadığım yerde
Olmadan geçerim. Olmadan geçerim.
Bu bana yeter zamanın nasıl kırıldığını biliyorum
Kuzey rüzgârında bedevinin çadırı gibi,
mekâna nasıl sabah olduğunu ve geçmişin kapandığını
yıkılan tapınağın izinde. Bana çok benziyor
şu anda etrafımda olan her şey, buradaki isteklerime
benzemedi. Yeryüzü dardı iki şarkının
cezbiyle, şeytanlara hizmet ederim

Akıllılar ile deliler, oysa güzel
düşlerini gördüler aşk şiiriyle
Anlattıklarında, sınırları sonsuz önlerine açtım...

Yaşamak istiyorum...
Geminin sırtında yapacak işlerim var daha. Eksik
etmem uçakları ve açlığı denizi tavaf
ederken, tufanın tanıklığı olmadan
Yaklaşıyorum: Sonra ne olacak? Eski
yeryüzünün kurtuluşu ne yapacak?
Bu öyküye düşman mı olacak? Başlangıç ne?
Bitiş ne? Ölümden kimse dönmüyor ki
Bana gerçeği anlatsın... /

Ey ölüm sana sesleniyorum yeryüzünün dışında bekle beni,
 Kendi şehrinde bekle, çadırına yakın
 Yaşamımdan gözyaşlarla anlatılacaksın
 Sonum gecikmez, sonum gecikmez bekle
 Tarafa bin Abit'in okuyuşu. Süzer beni
 Bedeninden akıtarak bütün buradakilerin
 Özgürlük, adalet ve ilahi şarabına... /
 İçinde ölüm olan! Sonum gecikmez bekle
 Yumuşak baharda cenazemi düzenleyeyim,
 Doğduğum yerde, konuşmaları engelleyeceğim yerde
 Bu hüznü şehirde söylenenler tekrarlanmadan
 Samud'ta, incirde, zeytinde ve zamanın
 Yüzünde ve askerlerde. Söyleyeceğim: Nun

harfinin kalıbına dökün, ruhumun yığılacağı yerde
Kur'an'daki Rahman suresiyle. Benimle iki susan
kişiyle yürüyün atalarımın adımlarıyla
Uzağıma düşsün mücadelem. Mezarımı
leylaklarla örtmeyin, onlar ki
iki aşığın çiçeğidir ölümü ölümle anmış olursunuz
Oysa aşk bundan önce gelir. Tabutumun üstünü
yedi tane yeşil sümbülle örtün,
Bulunsun, el Numan'nın kilimlerinden sonra
bulunsun. Ama, gülleri kiliseye
Kiliselere ve gelinlere bırakın /
Ey beni bekleyen ölüm! Valizimi
hazırlıyorum: diş fırçamı, sabunumu

tıraş makinesini, kolonya ve giysilerimi.
 Oranın iklimi iyi mi? Beyazın
 sonsuzluğunda durumum değişir mi,
 Yoksa güzde ve kışta olduğu gibi mi
 kalır? Zaman geçirmek için
 tek kitap yeterli mi, ya bir odaya gereksinim
 duyarsam? Hangi dil konuşuluyor orada, sahi
 Bütün insanlar anlaşılır bir
 Arapçayla mı konuşuyor /

... Ey beklediğim ölümüm, ey ölüm,
 Sağlığımın ve zihnimin durulduğunda mutlu
 olacağım, yaşlı hayvanın avcısı olacağım
 Irmağın kenarındaki ceylanın değil. Katille
 maktulün arasındaki ilişkiye adak olacağım: Senin olan

zaman dolduğunda sana ne hayatımdan...
Yıldızlara dolacağım sende bana:
Bir kimsenin tamamen ölmeden. O ruhla
Şeklini ve makamını değiştirir /
Ey ölüm! Ey beni bağlayacak
karanlık, ey için ikisi, ey
zümrüt ve zebercet renginde tereddüt eden,
Ey tavus kuşunun kanı, ey tilkinin
kalbi, ey düşün hastalığı! Şu iskemleme
otur! Penceremin altında
Yok et avladığın organları. Evin kapısının
üstüne as ağır kilitlerin zincirini! Öyle güçlü
bakma bıyıklarına bir noktaya bakar gibi

Sonun zayıflığın. Sen doktorların düzeninden
 daha güçlüsün. Sen soluk boruma takılandan
 daha güçlüsün. Sen güçlüsün baldan da güçlü,
 -Beni öldürmeye- muhtaç değilsin bu hastalığımla.
 Adım bir haşerenin adı olsa da. Senden olsa da
 soğuk dudaklar ve açıklığın bunaltısı.
 Aşk gibi fırtına olsan da ağaçlara, bilenmiş
 bıçak veya ezen çekiç gibi kapı
 eşğine oturma, caddelerde yürümek
 koşulum olmayacak. Güçlüdür, işlenmiş çelik, yüzünden
 çıkarılan tilki maskesidir. Kaplan
 olsan, kibirli, vurmak için hazır. İsteğini
 söylemeden: "Anlamda bir anlamım var
 Gelirim. O hayatın sorusudur ve ben

üstünü açarım, sultani veya mizanı bilirim"... /
Ey ölüm bekle, geç iskemleme
otur. Bir bardak şarap al kendine, beni
kışkırtma, senin gibi biri hiçbir insanı
kışkırtmaz, benim gibi birisi hizmetinde kusur
etmez. Soluklan... Bekli sonun olur
bugün yıldızların savaşında. Beni kim
zorlayabilir? Şiirimi haber aldığında. Hayır.
Bu şöhret şöhretin değil d'yeceksin.
Çamurumdan sen sorumlusun
İnsanlığımın içinde, yapılanda ve söylenende değil /
Ey ölüm bozgunun akademi bir sanattır.
Ey ölüm bozgunun zengin mezopotamya şehrine
bağışdır. Mısır'ın dikilitaşı, Firavun'un kabri,

zaferin ve hezimetin taşı üstünde
Nakış, senin gibi taşları
salar...

Yapıların mimarisine, dilediğin gibi kişiliğini yapabilirsin

Ben istiyorum, yaşamak istiyorum...

Su dolu coğrafyada işim var.

Lût günlerinden Hiroşima kıyametine dek

Japon aynı Japon. Şimdi ben

buradayım sonsuza dek, bir erkek olarak bilmediğimi
arzuluyorum. "Şimdi" daha uzak olsa da.

Dün daha yakın olsa da. Yarın geçmiş olacak.

Ancak "şimdinin" ellerini yanımdan geçen
tarihin ellerine bağlıyorum, zaman onunla dolaşmasın.

Dağ keçisinin kaçıışı gibi. Teknolojinin hızlı zamanı yarım içine alacak mı ya da sahrayı yarına geç kalsın diye kilitlediğin? Dünyamda işim var şimdi yarın yaşayacaksam. Bugün işim var her zaman hazır olan. Onu yavaş yavaş büyüttüğüm, kalbime süzülen sesle: Derimi kontrolden geçirdiler. Esir taşların sesini duyuyorum: bedenimi özgürleştirin. Çingenenin kemanında parlarım arzular sanatçı şehrinden semavi şehrine aktığında. Dişiyi avucumda tutarım Elifin sonsuzluğu gibi: sonra aşık olduğumda yarattım, sonra öne geçtim, sonra çayıra şafak oldum, zamandan zamana

Üstüme sarkan mezarımın içinde. Baharda ne işe yarayacak
 Cömertlik ölümü dişi yapar ve tamamlarsa
 Sonrası yaşamın mutluluğu ve kadınların adağı?
 Şiirin nağmesi de çözülür onun yolunda,
 Azalanda şiirim paltom olur. Bu sözcüklerin
 içinde rüya bile yolumuzu düzleyip bir yapmadı /
 Ey ölüm giyin ve otur
 günlerimin billuruna, sen her daim iki
 dostumdan birisin, iki dünya arasında
 Sen ölüsün. Yalnız ve ölü. Hayatını
 yaşayamıyorsun. Ölümünden başka hayatın yok. Ne
 hayattasın ne ölü. Çocukları sütün susuzluğundan
 sütle kesiyorsun.

İki duyguyla yatağı sallanan bebek olsaydım,
Küçük melekler benimle şakalaşsa, karacanın
boynuzları beni şaşırtmasa, bizleri
birer konuk yaptığın gibi kelebeklerden. Yalnızsın
ve ölü, miskin, göğsüne bastıracak kadının yok, seninle
arzularını paylaştıracak gecenin hükmünde söylediği
sözleri şaşırmayacak, terkisindeyken yeryüzü ile
gökyüzü birbirine karışmayacak.
Doğumunda çektiğin süt açlığına mekân olacaksa: geç
kalıyorum seni sevmekle. Yalnız ve ölü, ey meleklerin
meleği, ne solucanına övgüm olacak. Ne de
dalında oturan doğana. Taktığın tacın etrafında
işim olmaz. Ey çıplak kutsal demette kimi gördün!
Böyle nasıl yürüyebiliyorsun

Bütün bekçiler ve marş söylemek için toplananlar arasında,
 alnından tuttuklarında. Sen kimsin sen,
 muazzam, ölümün kralı, güçlü,
 komutlarında kararlı bir ordu komutanı
 benliğini istediğin gibi bizde yarat

Ben istiyorum, yaşamak istiyorum,
 Seni unutmak... uzun uzadıya ilişkimizi hiçbir
 şey olmamış gibi unutmak, mektuplardan uzak
 gökyüzünün defterini okumayacağım. Her şeye
 benliğimi koydum önünde beklesin diye
 Uzaklar çoğalsın. Her şeye söyledim: benden
 uzak dursun iki bedenin gezginliğini
 tamamlamasın, ayaklanan

Bedende, benim ve benim arasında bir sırt yok

Anımsatacak: "sözlerimizi unutma..."

- Ne zaman? Unutkanlığın zerresinde

Bu dünyayı onaylayıp boyun eğip hizmet ettiğinde

kayanın bedenindeki ottan heykeller ve resimlere,

Söylediğin yerde: "Ben benliğimin oğlu, benim eserim".

- Sözlerimiz nerde?

Denizin kapısındaki kahvehaneyi anımsamama

izin verir misiniz? - Hayır... hayır fazla yanaşma

Ey günahların oğlu, ey Tanrının sınırındaki

Adem'in oğlu! Doğmadan soran, bir şey

yapmadan... - Ey ölüm yaşamın dostu olsaydın!

Anılan kültürün anlamı olsaydın

Saklı bir hikmet olsaydın! Belki anımsardın

Kabil'in öldürölüşünden çıkarılan dersi. Belki
 Eyüp'ün uzun sabrıyla edindiğin alışkanlıkla
 geç kalırsın. Belki bu bir fırsattır
 sana, beni atımın üstünde öldürmen için. Şimdiki gibi
 sende unuttuğumu anımsarım hazır azalıyorken
 dilim. Şimdiki gibi her zaman görünen. Şimdiki gibi
 sonsuz güvercin. Şimdiki gibi onca seni tanıdığım
 Konuştuğum dil beyaz arabanın üstünde
 Islanarak çözölür, uykunun bulutları üstünde,
 Bütün duyguların yüksekliğinde özgürleştiiği, yığılan
 Bütün çağlarda. Görünmeyen bir rüyada
 Mahkum, sofu tanrının yolunda ben ve sen /
 Ey ölüm say tek başına sağlamken,

İşte ben buradan kurtuldum, aslında benim için burası
veya orası diye bir şey yok. Ölümüne tek başına dön
Yapayalnız. Avladığın cesetleri say,
Denizin kapısında bekle beni. Benim
kırmızı şarabım var, hasta yeryüzüne dönüşüme
sakladığım. Kötü ve katı kalpli biri değilim!
Sendeki büyüğü getireceğim veya
Denizlerin suyu üstünde yürüyeceğim ruhun
kuzeyinde. Ancak şimdi ben -iki azgınlığım kadar- yavaşladım
Şiirimi ezberledim: atımla saldırmadan anneme
babama. Açık kapıyı öylece bıraktım
iki zengin Endülüslüye, nar ve badem dallarına
oturduğumu anımsadım, dökülen

Atalarımın koynuna yüksekteki örümcek
ağlarına. Onlar kadar kadim yoldan geçiyordu
yabancı ordular, uzakları bu zamanla
kıyaslıyordu onlar kadar kadim savaş silahlarıyla... /

Ey ölüm, bu senin tarihin mi,
Dostun veya düşmanın, iki hava arasında
yükselen? Kumrular yuvasını yapana dek
demirden bir kafeste yumurtlayana dek. Belki de
yaşlı binalarda uyurlar veya telaşla parçalanmış bir
gemi iskeletinde.

Tarih neyi yapar, dost veya düşmanı
Doğayla yeryüzü ve gökyüzünün evliliğini
Kutsal yağmur boşalınca? /

Ey ölüm, denizin Romans kahvehanesinin

kapısında bekle beni. Dönmeden
dağılan bu payıma düşen acıya
Hayır içimi dışımla vedalaştırmayacağım
O ruhuma dolan buğday tanelerini yakınlarım gibi
Ellerime konan karatavuklara bölerim,
Tuzun beni emdiği gibi yeryüzüne veda ederim, beni
çayırırlarla savursun atlar ve ceylanlar. Mekân ve
zamanın kısa da olsa gecikmeli son ziyaretime gelen,
Dönüp dönmeyeceğime dair beni onaylamayan
Hayata teşekkürler: ediyorum!
Ne hayatta ne de ölüyüm
Ey yalnız olan! Yalnızdın, yalnız kalacaksın

Bana bakan hemşire dedi: Çok
sayıklıyordun ve bağırıyordun: ey kalbim!
Ey kalbim! Bir su halkasına
al beni... /

Bedenim hastayken ruhun bir önemi
yok, benim ilk olmamla
Kıyamet mi kopar?
Ey kalbimde olan, ey kalbim adımlarımı
Kendime doğru atıyorum, su halkasına yürüyorum
Yalnız!

Unuttum dirseklerimi, ayaklarımı ve dizlerimi
ve beni cezbeden elmaları
Unuttum kalbimin görevini
Havva'nın bahçesindeki ilk başlangıcı
Unuttum küçük organlarımın görevini
Unuttum düzgün nefes alıp vermeyi
Unuttum sözcükleri
Dilim için korkuyorum
Bu durumumla her şeyi bırakıp gitmeyi
Hayata dilimle dönmeliyim!

Bana bakan hemşire dedi: çok
sayıklıyordun ve bağırıyordun söylediklerini:

Hiç kimseye dönmek istemiyorum
Hiçbir şehre dönmek istemiyorum
Bu ortalıktan yok olduktan sonra...
Fakat dilimle bir bülbulün kıskanç
ötüşüne dönmek istiyorum

Bana bakan hemşire dedi: çok
sayıklıyordun ve bana sorular soruyordun:
Bana neler yapıyorsun ben öldüm mü
Ama bu dilin ölümüdür?

Çayır, yeşil kasidem yeryüzü, yüksek...
İlaçların verdiği ağırlıkla, ağır, suyun kitabında
Martıların şaşmaz tartısında. Bir vasiyet yazıyorum
Her kim soracaksa beni: Nidalarda tuz
serildiği zaman şarkılar söyleyeceğiz?
Çayırı, savrulan sümbüllere sererim
Buğdayın kitabında, yay yaşlılığıyla dolar
Bana ve ona, Her şeyi onadım veya
kardeş oldum demet yaptığım sümbüle
Sanatı ve zıttı: "Ben buğday tanesi
Yeniden yeşillenmesi için ölecek olan.
Ölümümün içindeki hayat ne..."

Şimdi şimdiki gibi değilim
Azı dişleri bendedir orada kim ölecekse
Teşekkür: "Tanrı rahmet eylesin"...
Buluğ çağımı unutmadan beni dişi
Anan: "Doğmadan doğan, doğacak
ölümü taşır"...
Bireyler arasına özgür karımı miras bıraktım...
Katı erkekliğin üstüne düşsün dişiliğiyle
Nesri şiirin kanatlarına barındırsın...
Sonra boğaların organlarıyla gençleştirsın,
bir yıldızın içine toprağımı
Suyun kalbine döksün... Ölümde ben kimim
Uzak? Kalbimin ölümünde ben kimim

Dipnotumun tayfası dedi: "Osiris
benzerindi, benzerimdi. İbn Meryem
benzerindi, benzerimdi. Hastayı yitirmenin
acıısıyla uygun zamanda yaranın
elinde olan, düşüncenin zamanından
ölümü kaldıran..."

Şairliğin nereden geliyor? Kalbin
zekasından, ama meçhul duyguların
doğumuyla? Ama sahradaki kırmızı
gülден? Ne dünya dünyam
ne de benliğim ben...

Şimdi, şimdi gibi değil... /
Sözcükler kalbe dolunca büyür

Orman söyledi, benimle
Ayaklandı ağaçlar. Düşten düşe
uçarak konarım olmayan hedefimin sonuna.
Onca binlerce yıldır doğuyorum
şairlerle beyaz ketenin karanlığında
Tamamen kim olduğumu bilmeden içlerindeki
Düşüm kim. Ben kendimin düşüyüm
Şimdi, şimdi gibi değil...
El Ra'vai'nin yüksek sesine veda etmeden dilim
Kuzeye göç ederken. Bütün binaları
armağan bırakarak. Keçilerimiz siste dağılınca
akan sularla. Koçun yaralı alnıyla yüzleşirken
inanç. Dilimin söylediklerinden yoruldum

Hurma ağaçlarının sırtında geçmiş neyi inşa ettiğini
söylemeden, İmrül Kays'ın günlerinden kalma
Kayser ve kafiye arasında bölünen... /
Sesim uzaklaşmalı yüzümden öldürülmeden her şeyle,
Burası senin, erguvan şehrinde ay ışığını
Bana tutar, atalarımın inadıyla
Hikâyelerde kinaye. Hiç kimseye
ağlamadan, meftunluğundan başka:

*Ama hangi şair yanımda
Boşluğun altında soyumla böler mi beni?
Ve dişiliğimin tomurcuğundan koparınca
Güllerimden dökülen ne?*

*Övgü dizen şairden kime ne
Memelerimde gecenin sütü dururken?
Ben ilkim
Ben sonum
Sınırımda kendim gibi yalnızım
Benden sonra ceylanlar oturur
Ne benden sonra... ne kalbimden /*

Gemim rüzgârdır barış değil, düşleyeceğim
Ve geçitlere ruhumu dökeceğim
Kıyılardan bütün mekânları alacaklar / doğru
ikamet ettiğim yerin adımlarında. Örülen şiir değil

Geçmişı değiştirmeden geçer ve geçmeden
Bu deprem durmaz
Ancak ben düşünü kuracağım,
Belki de mutlu kılacağım bu şehri kendime,
Bu denizin akrabasından yalnız bir kişi olarak
Nasıldı o zor soru: "Ben kimim?
Burada mı? Ben annemin oğlu muyum?"
Ne şikayetinle surlar ör etrafıma ne de beni kuşat
Köle veya sultan. Bulunduğum yer yarın da benim olacak.
Benimle küçük bir düşünce gibi: güvercinler bulutları
bir arada toplayarak birbirine sürter: ve düşlerimin kanatlarını
çözer. Daha sonra bende uçarım. Yaşamım boyunca
bir güvercin olarak. Ben, ben olarak son bir şey
değil /

Bu sahilin akrabalarından bir kişi...
 Aşure gününde uzunluğunca ziyaretlere giderim
 Bir heyet gibi kimliğimi koklayarak.
 rüzgâr ne başlatır ne sonsuzlaştırır... /
 Şarap gününde önüme kadehler yığarım
 Şarap alarak seyyar satıcılarından... Ruhum
 hafifler, oysa bedenim bu mekânda ve anılarla ağır /
 Baharda, bir meydanın anısı olsam
 posta kartına yazacağım şu olacak: "Solumda
 yoldan uzak bir vadi zambağı gibi
 terkedilmiş bir tiyatro sahnesi. Sağımda ise kadim bir şehir" /
 Ben, benim, son diye bir şey yok...

Uykusuz Romalıların izlerinde değilim
Tuz Geçidi'nde. Ancak ben kendi soyumu dayatırım
tuza banmış ekmeğin ölümüyle ve tarihe bunu
söylüyorum: Göndereceklerini bayram ve küçük sultanların
süsleriyle süsle, acıyla
... ki bugün kimse
anmasın: hiç kimse.

Ben, benim; son diye bir şey yok
Bu gecenin akrabasından bir kişiyim
Yükselerek bir atın üstünde yukarılara, yukarılara...
Akan pınarın izinden giderim.

Ey atım sustuğumda. İki çeşit rüzgârda dönmeden

...

*Sen tohumum, ben senin hurman. Elif
dikildiğinde, şimşek vurduğunda. Çukur açıldığında,*

şehvet yankıyla çılgılık attığında. Yüксеleceğim,
 Yenileyerek, elif dikildiğinde, katılaşsın
 Ey atım, elif dikildiğinde, son dökülecek
 Kanla düşme ebcede terkedilmiş
 kürede. İki çeşit rüzgârda dönmeden,
 katlı bağırsaklar gibi alıştırılmış binici dışında
 Sen benim yüksekliğim ben senin mecazın
 Zamanın çukuruna itildiğinde
 Mekânımda ey atım. Mekânında o bir
 yoldur, rüzgârlar tarafından lanetlenen
 Düz bir yolun yolu değilsin. Yıldızlar serapta parlıyor!
 Görünmeyende parlıyor bulut, ey atım kardeş
 Ve yol göstericiydiler. Ölme ne benden önce
 ne benden sonra son akan kanla ölme
 benimle. Gözler Ambulansa dikildi
 Ölü bedenim... hayatımdan ayrılmadan önce yükselten /

Silahların dışındaki hayatın anlamını, düşleyeceğim.
İçimden atmak için koparılmış ve
terkedilmiş izlerini. Kalbimin her şeyini ezberledim
Kalbin şikayetleriyle: saymadan şımartılmış
çocukluğunu. "Aspirin" hapi yeterlidir sakinleşmeye ve
yumuşatmaya. Garip komşum gibi
boyun eğen hava ve kadın. Kalbi
demir gibi tıkayan, ne hain ne yufka yürekli
ne arzuyla çağırın deli yağmurun göletleri,
ne de ağustos çayırıyla kırpışan göz kapakları.

Kalbim eksik veya fazlaydı
Bende "Kef" harfine benzer.
Kalbin suyu kuruduğu zaman fazlasıyla yüzünün şeklinden
Soyunur, giydirdiklerinden etkileyerek,
Bakir ve mahir /

İlkin böler ve yüzümdeki her şeyi öldürür
Zenginlikleri izleri görüşleri sözcüklerle
keser. Mutlu doğuşum olmadan
Söylemek için: dün her zaman en güzeldir.
Titreyen, ürken iki eli anımsamadan
Yeryüzünün sıcaklığıyla. Çiçeklerin kokusunu anarak
Ölü kanı uyandırır ağlar geceler

Yiten şeyleri aramaya gereksinim duyarım: "Zamanımı
yenilemek için hüznüm yaşantımın kapısını çalar"... ve
kadim bir gemiyle izlemeye gereksinim
duyarım kanatlarını vuran martıları. İkimiz keşfedildiğimiz
onca enkazın zamanı gibi: hayatın terkisine
binen doğal ölümün zamanı mı?
Ölüm bizi aştığında yaşama inmeden,
bizler özgürlükle yüceliriz ve
yüceliğimizle yürüyerek
Gılgamış'ın yeşil adımlarında zamandan zamana... /

Bu toz oluşumu tamamlar...
 Küçük bir su testisi gibi kıracak beni.
 Enkidu kalkmadan uyur. Kanatlarım uyur
 çamurlu tüy demetine sarılarak. Sesim
 donmuş bir rüzgâr hurma ağaçların toprağında.
 Koltuk altlarımda ahşap bastonlar. Kalbim
 su dolu büyük bir çukura yıkılmış, yankının
 yayıldığı vahşetle: Enkidu! Düşlerime girerek
 Göçümü tamamlamaya yetiyor. Düşümün ikametinde
 Güç olsa benimle başlamadan. Tuzlu gözyaşlarda
 parlayan iyileşmemi bağırır. Bağırır gözyaşları
 Enkidu, içimizdeki hayatta
 ölü ağlıyor. Ben neyim? Şimdi kim uyuyor
 Enkidu ile? Ben veya sen mi? Seslenişim

Rüzgârın tuttuğu gibi. Benimle insanoğlunun
sersemliği tamamlanışıyla kaldırdığımda, akşamla
düşlerim azıcık gökteki ilahların ve benim arasındakini.
Bizler yeryüzünün güzelliğini onaran
Dicle ve Fırat arasında adları ezberleriz. Beni
nasıl sayıklattın, ey dostum, beni biçare bıraktın,
bütün gençliğimizde bir işe yaramadı
Hükmümüz... hükmümüz ne işe yaradı?
Ölümün kapısında biçare bıraktın beni,
Ey dostum, beni öldürdüğünde, yalnız yükseleceğim
Yalnız, görecekim yaşadıklarımızı. Yalnız
taşıyacağım dünyayı soluksuz geniş omuzlarımda.
Başlangıcımda kovulan adımlarımı yalnız araştıracağım.
Başlamayacak benimle bu çözülen

Derin giz, Enkidu, sende senin
 ömrünü taşıyım yayılmadan dağılmadan
 Seni taşıdığımda güçüm iradem olacak. Ben
 yalnızken kimim? Etrafımda bu oluşum
 hebayla tamamlanacak. Ancak ben gölgene
 dayanak olurum çıplak
 hurma ağaçlarının gölgesinde. Gölgen nerede?
 Köklerin kırıldıktan sonra gölgen nerede kaldı?
 İnsanın
 Başı
 Kimliğidir...

O vahşet sana ayaklandığında gölgen olurum,
 Kadınlar sana sütünü emzirir, unutulana...
 İnsanlığımı teslim alırsın. Enkidu, bana yoldaş
 olursun ölümün olduğu yerde, bizi hasta eden

yanıtı yarattım, ben yalnızken kimim?
Yaşam noksan bir tekil, sorusu
beni eksiltiyor, bu nehir akıp giderken
Ben kime soracağım? Yüklenip kaldırdığımda
tuz yarıklarını. Sen uyurken
kendini anlar mısın? Kalk... uyuduğun yeter!
Tilki gibi etrafımdaki bilgeliği etkile
Eşelemeden önce: (her şey yalan, hayatındaki
koyunlar gibi o delil sorunla gebe kalan,
Çayırın damlayan kanıdır. Kuş yuvalarıdır günlerinde
Düşüne değil asla. Her şey uzak. Bugün hayatın
yuvasında yarını ezberle sevdiğin
kadınlarda. Bedenindeki yuvadan sana zarar gelmez.

Doğumunu
Bekle seni ruhunda taşıyacak olanı.
Yaşlılığında soyunu sürdürecektir olanı.
Bütün şeyler yalan ve uzaklaştırılmış veya
uzaklaştırılmış ve yalan)

Ben kimim?
Marş mı marşlar mı
Ya üniversitelerin bilimi?
Hepsi benim...
Ben şairim
Ve sultan
Kuyunun korkusuna hakim
Ne ellerimde bir bulut
Ne yıldız takımı
Tapınağında
Vurulur bedenim
Ellerimle vurulur
Yarınım
Tozun tacı gibi oturmuş

İskemleme

Yalan, yalan yalancılar... yalan
Uzaklaştırılmış kilimlerin üstünde her şey

Kuzey rüzgârı
Güney rüzgârı
Kendiliğinden ılık saçar güneş
Güneş kendiliğinden kaybolur
Yeni değil, oysa
Zaman

İç içe giysiler gibi
Döndü.
Ekinler yükseldi
Oysa gökyüzü yağmuru taşır
Şehirler oysa yoksulluktan kırılıyor
Her şey oysa kendi nimetinde sınırlı
Gün tersine döndü
Hayat yeryüzünde görmediğimiz
Bir gölge...

Yalan, yalan yalancılar... yalan
Uzaklaştırılmış kilimlerin üstünde her şey

1400 araba
12000 at
Altından adımı taşıyor
Barındığım bu son zamanda...
Bir şair gibi yaşadım
Sultan ve hakim...
Onurumla yaşadım ve yaşlandım
Hiçbir şey beni eksiltmez
Oysa bu
Bilimi çoğaltan söz
Mücadelemini büyütecek mi?
Yeruşalim ne el Arşu ne?
Hiçbir şey kendi durumunda kalamaz

Doğum zamanı

Ölüm zamanı

Susma zamanı

Konuşma zamanı

Savaş zamanı

Barış zamanı

Zamanın zamanı

Hiçbir şey bulunduğu durumda kalamaz...

Bütün nehirleri denizler içer

Renksiz olmayan denizler

Hiçbir şey bulunduğu durumda kalmaz

Bütün yaşamlar ölüme yürür

Renksiz olmayan ölüm,

Altından adımı yapacak hiçbir şey kalmayacak

Benden sonra:

"Süleyman olsa"...

Adıyla ölümü ne yapacak

Altın parlar mı

Gölge ııldar mı

Üniversite?

Yalan, yalan, yalancılar... yalan

Uzaklaştırılmış kilimlerin üstünde her şey /...

Mesih geminin üstünde yürüdüğü gibi,
Gözlerimin içinde yürüdüm, ancak şimdi
Yükseklere sığınan haçın yanında indim,
Kıyametle müjdeyi vermeden. O değiştirmeden
kaldığım yeri değiştiririm açık açık kalbimin sesini duymuyorum.
Beni, bana kesilen damarlarımla birleştirdiler: kumruların
kat kat tüyleriyle, damın üstüne düşen yıldızlarla,
Bütün yollar Mina'ya çıkar
Kilom -ne az ne çok-
Günün ilk ışığını karşılamak istiyorum
Mutlu bir doğumla beni bıraktığı yerde (mutlu
doğmuş biri olmadan saniyeler uzar

Ancak mesafeler, işlenmiş iki demir gibi ve
ayın tavafı bu demirlerden yapılır)
Sura yakın gölgeye soracağım
Küle uyarıldığında ateşin örtüşünü
- Beni tanıdın mı?
Dedi: benimle mi konuşuyorsun?
Dedim: yıllanmış yaşlıyla konuşuyorum
Tamamladı: Mecnun Leyla sonunda kabullenir
bu süreyi, burada
Hanuta'yla ayrıldım kadim bir çarşının
sonunda...
Burada olsaydım. Karışarak hamalların arasına
Şiir mektuplardan sonra denizi...
Ey ben keşke birlikte çok büyüsek.

Denizim, surlara vururken hüsrânımız olur
Ve yükselen nemin kokusu söyler: buradan ayrılmadık
Bu mekânda, zamanı bile biçer dikeriz.
Hiçbir zaman ayrılmadan yıpratır bizleri
- Beni tanıdın mı?
Doğarken ağlayan o bebeği yitirdim:
"Ayrılmadan. Ancak hiçbir zaman kavuşmayacağız" ...
Koynuma kapatırım iki küçük dalgayı
ve yükseklerde soyunurum...
Sorduğumda: kim onlardan göç etti? /
Garip kıyılarda hapis olanlar dedi:
- Sen kadim gardiyanımın oğlu musun?
- Evet!

- Baban nerede?

- Dedi: Babam iki yıl önce öldü.

Bu görevi bana bıraktı

Önemli bir sanat olarak miras bıraktı ve sıkıca öğütledi
Marşlarıyla şehri ısıttığını...

Dedim: Ne zaman bana rakip olarak
mahkum ettin?

Dedi: İlk şarkını yazdığın zaman

Dedim: Sen doğmamıştın

Dedi: Benim ayrılacağım bir zamanım var

Amerika'da yaşamak istiyorum

Yeruşalim bahçelerinde

Dedim: Her kimsen. Gittin diyelim.

Benim dışımda kimi görüyorsun şimdi, ben bir hayalim

Dedi: Yeter! Dışındaki yankının
adı mıyım? Oysa gitmeden geri döneceksin.
Bu sarı zindanın içinde ayrılamazsın.
Beni bırak ve git!

Dedim: Burada öylece durarak mı
uzaklaşmak istiyorsun? Ben mi yoksa hapishane mi,
onu anlayalım. Bu surun ardındaki deniz denizimdir?

Dedi: Sen mahkumsun ama arzuların ve kişiliğinin
mahkumu. Benim dışımda kimi görüyorsun
şimdi. Ben bir hayalim

kendi kendime konuşan: Ben yaşayan biriyim.

Dedim: Oysa hayalimle yüz yüzeyim
Sahradaki kumu paylaşan,

Bu zalim gecede soluk alıp veren ne? /

Mina'nın saatlerinde yalnız çalışıyordum.
Gecenin bu zamanında kimse gelmez, denizin
malını avlıyorlar pencereleri atıp dalgalardan
Duvar yapıyorlar. "Disco" da aşıklar.
Uyuyan mezarları alıp yüklenmeyi
düşlüyorlar...
Dedim: Ben ölülerden öğüt aldım...
Geçmişte yeterli olmuyordu bu düşmanlık
Yarına eksiltiyordu beni...
Kadim bir alışkanlıkla yürüyeceğim

Adımlarım, deniz havası üstünde. Kadınlar
beni balkonları altında görmeyecek. Uzun
yolculukların sağladığı yararı
Anacağım hiçbir mala dokunmadan. O günler
yarına yeterli olacaktır. Yatağımdan ve
iki gamzeden daha küçüktüm:

*Akşam paltom olsun rüyamda
Sev beni ve horlamamı engelle /
Yalnız iki hurma ağacının altında sev beni /
Bana şiiri öğret / iyice öğrenene kadar
"Humor" mekânında dolaşayım / şişmanlık
niteliği hikâyelere konuk
olana dek / bu güzel şehrin önünde*

*Kadim şehirlerin en güzeli / taştan
 Bir kutunun içinde hareket ediyor yaşam ve ölüm
 Sürmeli bilezikteki mahkum arılar
 Çiçeklere konuyorlar ve soruyorlar
 Deniz uçan sözlerin kapısında mı
 Atını bağladı / bana şiir öğretecek /
 Uzaktan şarkılarıma gereksinim duyunca
 Kız çocuğu: "Zorla beni kendine al
 Uykumu ellerinin arasında
 Tamamlayayım". Boğulan yankıyla
 Giderler / şimdiki gibi ceylanı kovalayan
 Eşi geyikti / kilise hamamının
 Kapısı altında... / bana şiiri*

*Öğret / yün kazağın
Örgüsünden ve kapının önünde beni bekle
Sürecin ilk olayıyla, yenilginin
umuduyla: savaştan dönmeden veya
Dönünce, seni değil de
Kimi bekledim... /*

*Mesih geminin üstünde yürür gibi,
Gözlerimin içinde yürüdüm, ancak şimdi
Yükseklere sığınan haçın yanında indim,
kıyametle müjdeyi vermeden. O değiştirmeden
Kaldığım yeri değiştiririm*

Açık açık kalbimin sesini duymuyorum...

Kumruların kat kat tüyleri, surlara yapışık
Damın üstüne yıkılan yıldızlar,
Bütün yollar Mina'ya çıkar... /
Bu deniz benim
Bu tuttuğum hava benim
Bu adımlarımı yükselten
Kaldırım ve manevi soru... benim
Önümdeki otobüs durağı benim. Bu
hayal ve dostu benim. Bakırın bu sesi
Kırık ayetlerin, anahtarı benim
Kapı, bekçi ve çan benim

O atın ayakları benim
Surlardan uçan... benim
Benim değildi. İncil'den bölünen
O hikâyelerin yaprakları benim
Evin duvarı üzerindeki tuzlu
Gözyaşların izleri benim...
Adım, adımın telaffuz çizgilerinde
Beş tane harfin şekli benim olsa da:
Mim / mitemmem, muyettem, muteyyim, madi*
Ha / hadika, habibitu, hayrtani, hasritiy
Mim / muğamir, muaddet, mustaid, mevt
mevud, menfi, marid, muştehi
Vav / veda'a, verde, vist'a
velâ, velad, vucdet, ve'at, velidin
Dal / delilu, darbu, dam'atu
dar, ders, vudurii, vudellilni, vyudmni /

Bu ad benim
Dostlarım, neredeler, benim
Sürelî bedenim, hazır veya kayıp...
Şimdi yeterlidir bu iki metrelik toprak...
1.85 lik boyum var...
Gerisi rengârenk çiçeklerin,
Yavaş yavaş beni içsin, benimdi
Benim olmayan: dünüm, benim olmayacak

*Mahmud Derviş: Mahmud adının baş harfleriyle başlayan bu sözcükleri bir dizede sıralamış Türkçe söylenince anlamları kaybolacağından. Olduğu gibi bırakmayı tercih ettim. Ç. N.

Yarınım uzak, ruhun süresi kovulmuş
Olan şeyler olmadan
Olan şeyler olmadan
Boştur hazırdaki ekinlerde sönen yara...
Gündoğumundan büyülenir tarih
Kahramanlardan...
Beklenen acısıyla yüzleşir ve geçer...
Bu deniz benim
Bu tuttuğum hava benim
Ve adım -
Adımı tabutun üstüne kazıyorum -
Benim.
Ama ben - içinde olana dek

Benim olmayan -
Bütün göçün nedenleri.
Ben benim değil
Ben benim değil...

SON İKİ ŞİİRİ

Bu iki şiir Mahmud Derviş'in ölümünden sonra yayımlandı.

Kitaba anısına ek olarak alındı. Ç. N.

Hazır Senaryo

Bugün ben düşüyorum diyelim,
Ben ve düşmanım
İçerde bir çukurun
İçine düşüyoruz...
Ne konuşacağız?

Hazır senaryoyu:
Başlangıçta bekleyen anları...
Buradan kurtardıklarımız üstümüze yığılı kalırken
Bize kurtuluş ipini uzatırlar
İlk ben: diyor
Hayır ilk ben: diyorum
O beni itiyor ben onu itiyorum
Uzun bir zaman sürüp gider bu durum,
Sonunda ip ulaşıyor /...

Senaryo der ki:
Giz içinde fısıldayarak:
Aranızda bir kura çekin
Düşmanlıkların yıllarca sorduğu sorular gibi

Ben ve o
Aynı ortaklıkta ortak
İhtimallerin oyununda ortak
İpi bekliyoruz... kurtuluşun ipini
Sınırlardan geçeriz
Gizli çukurlardan - hayatta
Bize kalmayacak kimliklerden
Ve savaştan
Eğer kurtuluşa düşersek!

Ben ve o
Korkumuz yanımızda
Konuştuklarımızı değiştirmeden
Korkuda... veya başka bir şeyde
Bizler düşman /...

Engerek yılanıyla ne konuşacağız
Burada üstümüze sarkmışken
İşte bu senaryonun tanıklığıyla
Yutmaya hazırlan bu iki korkağı
Ben ve o?

Senaryo böyle diyor:

Ben ve o
Engerek yılanının katlinde ortak
Onunla kurtulacağız
Veya sınırda...

Teşekkürlerin ve sakinleştirmenin hareketleriyle söylüyoruz
Onunla yaptıklarımız
İçgüdüsel hareketlerle, biz değiliz,
Aynı şekilde o da kendini savunarak
İçgüdüsel hareketleri onun değilmiş gibi bir ideolojide...

Konuşmadan,
Konuşulanları anlıyormuş sanarak
Savsözlerde ortak
Benden önce davranıp söyler:
Benim olan her şey benim oldu
 O senin
 O benim
 Ve senin!

Bir zaman sonra, kum zamanı ve sabun köpüğü
Aramızdaki sessizliği kırıp aramızda doldu

Bana dedi: ne yaptın?

Dedim: Hiçbir şey... ihtimalleri düşünüyorum

Dedi: Bu umudun nereden geliyor?

Dedim: İçimden geliyor

Dedi: Bu umutsuzluk seni çukura gömeceğini unutuyor musun
Bunun gibi?

Ona dedim: Şimdi gerçekten yarının şaşkınlığını unuttum
Ellerimden bağla... ve baş aşağı sarkıt

Bana dedi: Şimdi beni mi kışkırtıyorsun?

Dedim: Ne için seni kışkırtıyorum şimdi

Bu mezarın çukurundayken?

Dedi: Duyarlılığım ve duyarlılığın için

Takılıp kaldığımız bu ortak mezarda

Dedim: Ne fayda?

Zaman bizden geçti

Başkanların geleceği parlak

İşte burada katil ve maktul aynı çukurda uyuyoruz

Üstümdeki son şair bu senaryoyu takip edecek

Sonuna kadar!

Tavla Oynayan

Sizlere ben kimim demek için
Size ne söylesem?
Ben suyun düzleştirip parlattığı bir taşın
Yüzünde uyanan
Rüzgârın delemmediği kamışım
Sabahın iniltisinde..
Ben tavla oynayan
Sayısız defa kazanan ve sayısız defa kaybeden
Ben sizin
Veya başkası gibi azar azar azalan...

Bir kuyunun yanında doğdum
Rahip gibi üç yalnız ağacın yakınında
Sokaksız ve kabilesiz doğdum
Tasadüfen konu adım
Ailece tükendim
Tasadüfen,
İyiliği ve hoşgörülüğü miras aldım
Ve de hastalıkları:

İlkın - çözülen damarlarımdan
 kan basınçlı akmadı
 İkincisi - annem ve babamın karşısında şaşkın ve suskun
 soyum - şecerem
 Üçüncüsü - umutla gribim için içtiğim bir
 fincan sıcak ıhlamurla şifa buldum
 Dört - el Zabi ve el Kabra'nın yanında
 konuşmaktan aciz düştüm
 Beş - kış gecelerinden söylendim
 Altı - ağır işlerde tembel ve zengin...
 Hangi devir benim olmadı ki,
 Bir tesadüftüm bütün
 Bu andıklarımda...
 Tesadüfen ayı gördüm
 Limon gibi solgun seher vaktiyle mücadele eden
 Tanık oldum
 Yenilemek için kendimi
 Bedenimin gizinde açık benleri bağladım!
 Mümkündü ben olmadan
 Mümkündü babamın olmaması
 Annemle tesadüfen evlenene dek
 Veya olsam da
 Kız kardeşim gibi ölü ağzıyla çığlık atmak
 Dikkat etmeden
 Saat birde doğduğu ana
 Doğduğunu bilmeden...

Ah: Güvercin yumurtası gibi kırıldı
Kireçten bir güvercinin boş ambalajından önce /
Tasadüfler yaratıldılar
Ben otobüs olayını yaşarken
Okula gidişlerimi erteleyerek
Bugün o bedenleri ve çevreyi unuttum
Gece aşk şiirlerini okuduğum yerde
Gömleğini giyip dolaştım içinde kitaplar dolu
Aşık gezdim - büyüyerek
Havanın tanığıydım romanlarda
Yürüyüşlerin olayında yaşayarak /
Denizle mizahın içinde gezdiklerim benim olmadan
Ancak ben dağılan bir çocuktum
Suyun büyüünde kimliğim şaşkın
Islanarak: Bana yükselir!
Gezmek benim olmadı denizden bir zaferde
Kanım martıların enkazında
Beni avlayan dalgaları gördüm ellerimden akıyordu
Bir kepçeye kapılmam mümkündü oysa
Cahiliye Muallakasında deli
Evlerin kapısı kuzeyde olmalıydı
Denize bakmayan
Asker devriyeleri köye ateş yağdırırken
Geceyi pişirdi
On beş şehit düştü
Binaların suruna döndü bedenleri
Kırılmayan mekanın kolları onların kollarıydı
Belki de birer zeytin ağacı oldular
Veya birer coğrafya öğretmeni
Veya kum şehrinde haberci
Veya yankının bekçisi!

Sizlere ben kimim demek için
 Size ne söylesem?
 Kilise kapısının yanında
 Tavlanın zarı değilim
 Şövalye ve atlar arasında
 Açık bir göğün altında fazlasıyla başarıya ulaştım
 Aylı gecemde mutlu değildim hayır
 Evet senin için mezbahalara tanık oldum
 Kurtuluşum bir tesadüftü: Askerlerin hedefiydi küçük çocuklar
 Süslü çiçekler arasında
 gidip gelen arılardan daha büyük çocuklar
 Babam ve kardeşlerim için çok korktum çok
 Camdan zaman için korktum
 Tavşanım ve kedim için çok korktum
 Yüksek caminin minaresi üstündeki büyümlü ay için
 Hatun parmağı üzümü için çok korktum
 Bizim dişi köpeğin memeleri gibi sarkan...
 Korku benimle yürüdü ve ben korkuyla
 Korktum, istediğim yıllarda küçük anılarımı bile unuttum
 Yarına -yarına zaman yok-

yürüyorum / sallanıyorum / çöküyorum / çıkıyorum /
iniyorum / bağıyorum / havlıyorum / uluyorum /
nida yakıyorum / zılgıt çekiyorum / deliriyorum / gecikiyorum /
duruluyorum / korkuyorum / irkiliyorum /

yürüyorum / uçuyorum / görüyorum / görmüyorum /
koku sürüyorum / sarı / yeşil / mavi / yarılıyorum /

soluksuz kalıyorum / susuz kalıyorum / yoruluyorum /
hızlanıyorum / düşüyorum / kalkıyorum / çöküyorum /

unutuyorum / görüyorum / görmüyorum / anımsıyorum /
duyuyorum / parlıyorum / şaşırtıyorum / sayıklıyorum /

fısıldıyorum / bağıyorum / dağılmıyorum / inliyorum /
deliriyorum / kanıtlıyorum / azalıyorum / çoğalıyorum /
tökezliyorum / yükseliyorum / düşüyorum / kanıyorum /
üstümden süzülüyor /

Orada saklıdır milletvekili şansım
 Tesadüfen, askerlerden kaçarak veya
 Hayatımda bile yerim yoktur benim
 Bugüne eşit,
 Ahenkli sözü ondan öğrendim,
 Dedim: kim arttıracak?
 Kandilini yakarak
 Sonra düzeltmeye yöneldim...
 Bir baykuş olmadığım mümkündü
 Senin rüzgârından olacak iradem
 Yolculuktan nasibini alan rüzgârdan...
 Kuzeyler, doğular, batılar
 Ama güney asi ve kinciydi bana karşı
 Oysa şehrim güneydedir benim
 Baykuşun mecazı oldum kırık dala oturdum
 İlkbahar, sonbahar
 Gemilerin bulutuyla tüyümü diktim
 Sonra selamımı gönderdim
 Ölmeyen zaferime
 İçinde Tanrının kendisi olan
 Peygamberi nasipli kılan Tanrıya...
 İlk koşum bahtıma
 Bahtımı asan kim
 O barıştan uzak yarınımızda!

Sizlere ben kimim demek için
Size ne söylesem,
Ben kimim?
Mümkündür vahi bile bana muhalif olmadığı
İki yalnızlıktan nasibini alan vahi
Tavlanın zarı şiirler
Karanlıktan bir yamanın üstünde
Yayılabildiği kadar, yayılan
Sözün havasında
Kumun üstündeki tüy gibi /
Benim bu şiirde yerim yok
Bana benzeyen evimden başka:
Duyguyu iyileştiren duyguyla duyguların hareketi
Bizimle inen hadis
Sözcüklerin yankısında kayıp
Oraya taşınan benliğimin fotoğrafı
İniltimin dışında kaldı
Güvenim olan benliğim
Arzumun kaynağı oldu /
Eğer vahi kesilirse
Bu şiirde benim yerim olmayacak
Vahinin nasibi zorluğun ustalığıdır
Genç kızı sevmediğim mümkün mü
Bana soran: Şimdi saat kaç?
Yolumun üstünde bir sinema olacaktı...

Onun gibi kurtuluşumun olması mümkündü
 O veya koyu belirsiz bir anın
 Sözcükler böyle doğar. Kalbimi aşka
 vururum güller ve dikenler içine sığsın diye...
 Tasavvuf müfredatım. Duygu uğraşım
 Şimdi ben kimim ben, ben değilim
 Eğer ikinci benimle karşılaşsam:
 Ben ve ikinci ben
 Ey aşk! Sen nesen? Sen kaç kişisin
 Sen, sen değilsin. Ey aşk! Üstümüze bir yel gibi es
 Fırtınalar titretsin sevdiğim için yardımın olur
 Bedenimdedir çözülen gökler.
 Emekleyerek yokuş aşağı iner iki bacağıyla.
 Sende -görünür veya saklanırdı-
 Şeklin olmadan
 Seni seviyoruz tesadüfleri sevdiğimiz kadar
 Sen zavallıların nasibi /
 Bahtı kim yaptı hani kurtuluşun acısı
 Ölümden de sevdiğim
 Şansıma hâlâ kırılanım mutlulukla
 Girdiğim bu deneyimde!
 Gizinde denenmiş aşkı söyler:
 O aşk evet dediğimizi yalanladı
 Duyduğu aşkları
 Söyler: o aşk, gelir gider
 Ses ve ısıltı gibi
 Hayata derim: Ağırlığınla bekle beni
 Bardağımdaki şarabı ürküterek...

Bahçede ışıldayan gül, havayla yayılmaz
Güllerden çözülerek /
Benden uçuşacak bülbül ötüşlerini bekle
Adımladığım anda /
Aletlerin tellerini bağladıkları bağlı meydanlarda
Ayrılık şarkılarıyla. Yavaşlığıyla kuşat beni
Karanlıkla şarkılar uzayacak,
 nağmeler kesilecek yükselen seslerin arasında
O ikisi alyansta yalnız:
Hayatını yaşar!
Rüzgâr karanlıkta beni tökezletirken mektubunla kucakla beni /
Rüzgârın üstündeyken bile, çözülerek dağılmadan
Ebcette /
Dağın üstünde kafiye olmadan
Akbaba kulaklarıyla sevinerek:
 üstümde herhangi bir aydınlık olmadan!
Ancak bunun gibi sonuncu mavi altın taçla onurlandırarak
Ziyareti zor: yalnız orada bir başına kalır
Ayakları inerken dağılmayan
Ne akbaba yürür
Ne insanoğlu uçar
Senin boyun kimliğe benzer
Sen ey yüksek dağlardan kovulan!

Bulunmadığım yer benim değil
 Veya barınmadığım...
 O nasip. Adı olmayan nasip
 Kaderimizin sınırı diye adlandırdığımız
 Veya gökyüzünün soğuk saati diye
 Birlikte yaşarız marangoz rendesi altındaki
 adlandırdığımız doğmuş bebekle
 Kıyılarda ilahi kulu adlandıracağız
 Bizler burada onlara bu metinleri biz yazdık
 Dolabın arkasında saklandık...
 Açların çömleğini satmaya karar verildi
 Altın sahibi bizi tahmininde yalanladı
 Bu anlaşılmayı kim yaptıysa, benim
 Düşüşümü hayal etmiş ahşap sahnelerde /
 Kulislerin arkasında emirler yerine getirildi
 Soru değil: Ne zaman?
 Evet: Neden? Nasıl? Ve kim
 Size desem ben kimim
 Size ne söylesem?
 Olmadığım mümkündür
 Kilitlerin düştüğü
 İçinde gizli, aile eskir
 Çocuklar,
 İşte bu şiir şimdi onu yazıyor
 Harfi harfine, damla damla kanayarak
 Bu kümbetin üstüne
 Siyah renginde kan, o ne karganın süsü
 Ne çılgılığı,

Evet o gecenin sıkıp posasını çıkardığı yiyecektir
Damla damla, nasibin elinde birikir
Mümkündür olduğu durumdan daha fazla başarıya götürür şiiri
O olsa, başkası değil, çavuş kuşu
Volkanın üstünde
Söyle belki de: Ben başka birisiyim
İkinci bir defa daha ben, ben oldum
Düşlediğim gibi: Sanıldığı gibi
Narsistlik güzel bir şey değil. Ancak yarattığını
aynada gösteriyor. Uzayıp giden umutta
Su damlalarıyla dolu havada...
Genişliğinde başkasını da görebileceği bir durumda
Genç kızın aşkı gözbebekleri içinde,
Papatya ve zambaklar içinde oturur uzakları unutarak...
Azıcık ateşli
Kırık aynada
Kaç kişi kaldığını görerek...
Özgürdü ve hurafe olacak...
Ellerinde yolculuğu yazar akan su...
Olmayan, olmayacak serap, adımlara ulaştığında
Suda arar. Bu bulutu - söyleyerek
Güzel ve dolu bir ibriği elinde taşıyarak
Beline bağlayarak. Adımlarını kuma vurur
Bulutları çukurunda toplamak için. Serap ıslatır

Ulur, alttadır, üstüne kaldırır: oku
 Okuduğunu anlamasan bile. Yaz
 Yazdığını anlamasan bile. Okur: su, su, su.
 Ve kumun üstüne bir satır yazar: serap yok
 Şimdi beni yaşatacak
 Şansıma umut doldu
 Hüzne inanan veya çekirge sürüsü şiire
 Zamanında başlar külümsü gökyüzü
 Ansızın tomurcuklanan gülü görür
 Duvarın çatlaklarında
 Söylemeden: külümsü gökyüzünü!
 Gecenin başlangıcında iki dostuma söylerim:
 Olan, düşte başlamadan
 Bizler gibi... basit:
 İki gün birlikte akşam yemeğini yeriz
 Bizler üç kişi,
 Düşümüzde dostça toplanmış bitkiler
 Üçümüzün arasında birisini eksilterek
 İki gün sonra,
 Ayın güzelliğinde toplandığında
 Ölümü andırır yükselişiyle görünen
 Gözlere battıkça!

Söylemeden: Gerçekler yaşamdan çok uzakta
İmkânların hayaletinde
Söylüyor: Yaşam, burada, tesadüflerle
Mümkündür, bu topraklar kutsal toprak oldu
Şimdi gemi yok ve büyütecek soy ağacı
Ulu cennetlerin nüshasında
Evet şimdi orada peygamberler yürüyor
Ağlayan sahraya sala duran
Hava terler tanrının organlarıyla
Üstündeki belirsizlikle
Ve tesadüfen oldu, şehirdeki ekinlerin yeşilliği
Heba edilen müzede...
Orada binlerce asker öldü
Yan yana, başkanların zevklerini tatmin etmek için
Söylüyorlar: Oradakiler. Zenginlikleri bekler
İki ipek çadırda her iki taraftan...
Acıyla ölür askerler
Zaferin kimin kazanacağını öğrenmeden!
Tesadüfen, gösterilen ve söylenenden sonra yaşayanlar:
Kalanlar zafere ulaşacak mı ertelenenlerle
İnsanoğlunun tarihi güzel unvanlarla dolu
Yeşil seni seviyorum. Ey yeşil yer. Elma
suda ve ışıktadır dalgalanır. Yeşil. Seninle
yeşil. Saçılışın yeşil. Yoldaş olarak göz dikiyorum...
Annenin elleri yoldaş, havadan bir avuçla.

Ben yeşilden bir tohumum... /
 Onun bir şairi var bir şiiri değil
 Zengin olmam mümkündür...
 Sizlere kim olduğumu söyleyeyim
 Size ne söyleyeyim?
 Benim ben olduğum mümkün olabilirdi
 Burada olmam mümkündür...
 Uçakların düşmesi mümkündür
 Bu sabah bile,
 Şansıma büyüklük nerede uyuyor
 Uçak saatine geç kaldım
 Kahire'yi ve Şam'ı görmem mümkündür
 Ve de Lovure Müzesi'ni, büyüğü şehri
 Mümkündür yürüyerek gidip de geç kalmam,
 Tüfekler gölgemi kestiğinde
 Pirinç seherinde
 Mümkündür, hızlı yürümem
 Parçalandığımda
 Yaşanmış bir anı olarak sabahlamam
 Mümkündür, düşümde harcanmam,
 Anılarla bir olup.
 Şansıma nerede yalnız uyusam
 Bedenimi dinleyerek
 Korkumu onaylayarak açığa vuran şiddetle
 Ölmeden on dakika önce doktor sayıklıyorum
 On dakika yeterli olur tesadüfen yaşamaya
 Kayboldu sanılan umut için (/)
 Yitti sanılan umutta ben kimim?
 Ben kimim? Ben kimim?

Mahmud DERVİŞ

1941 - Celile kentinin küçük bir köyünde Nasar'a bağlı El Barva' da doğar.

1948 - Henüz yedi yaşındayken, Siyonistler doğduğu köyü yerle bir edince, ailesiyle birlikte savaştan kaçarak Beyrut'a gelirler.

1960 - On iki yılda, ilk ve orta öğrenimi sırasında, Yahudilerin şiddetine de maruz kalır.

1961, 67 - El İttihad gazetesi ve *El Cedid* adlı dergide yönetmenlik yaparken üç defa tutuklanır.

1971 - Lübnan'a yerleşir; Zeytin Yaprakları ve Filistinli bir Aşık kitapları yayımlanır.

1972 - *Son Gece*

1974 - *Sevgilim Uykudan Uyanıyor*

1975 - *Celile'de Ölüyor Kuşlar*

1975 - *Vatandaki Şey* (Düz yazı)

1976 - *Seni Severim veya Sevmem*

1976 - *7 Rakamının Etrafında, Onun Sureti Aşk İntiharıdır*

1977 - *Düğünler* (Dilimize *Mavi Bir Gün* adıyla çevrildi. Dünya Yay.)

1977 - *Savaşa Veda, Barışa Veda* (Düz yazı)

1980 - *Sabra* - Şetilla katliamını anlatan Beyrut Kasidesi. Alkım Yay. Çev: Metin Fındıkçı

1981 - *Hisar'a Denizin Övgüsü*

1983 - *O şarkılar, O şarkılar*

1984 - Lenin Ödülü'nü alır.

- 1986 - Azalan Gül**
1987 - Unutulmanı Anmak - Roman. Avesta Yay. Çev: Metin Fındıkcı
1988 - Nergis Akşamları Boşluğun Işıltısı
1990 - İstemediğimi Görüyorum. Semih El Kasıma Mektuplar
1991 - Ağlayan Sözde Ağlayanlar (Anlatı)
1998 - Atı Neden Yalnız Bıraktın
1999 - Gurbet Yatağı

2000 - Ağır bir kalp ameliyatı geçirir.

2000 - Duvara Ait
2002 - Kuşatma Durumu

2004 - Türkiye'ye Nazım Hikmet Kültür ve Sanat Vakfı tarafından davet edilen Derviş, Nazım Hikmet Şiir Ödülü'nü alır.

2004 - Yıllar Yaptıklarından Özür Dilemesin
2005 - Badem Çiçekleri Gibi Uzaklaşırım
2006 - Kayıp Huzurda (Düz yazı)
2007 - Dönen Şaşkınlık (Düz yazı)
2007 - Alelade Hüznün Günlükleri (Düz yazı)
2008 - Günlükler (Düz yazı)

Mahmud Derviş, 9 Ağustos 2008 Amerika'nın Teksas eyaletinde Geçirdiği açık kalp ameliyatı sonucunda hayata gözlerini yumar.

Metin FINDIKÇI

1961, Mardin doğumlu. İstanbul'da yaşıyor. Şiirleri ve çevirileri; Yazılı Günler, Yarın, Cumhuriyet Kitap, Yeni Biçem, Adam Sanat, Varlık, Uç, Şiirlik, Şiiri Özlüyorum, Öteki-siz, Yom Sanat, Sözcükler, Kitap-lık, Yasak Meyve, Eliz ve Akatalpa gibi bir çok dergide yayımlandı.

Şiir kitapları:

Harabeler, Yazılı Günler 1992

Ve Kalbim Sular Altında, Yazılı Günler 1996

Karanfil Mesafesi, Avesta Yay. 2001

Unutulan, Yom Yay. 2004

Çölden Hırka, ŞİİRden Yay. 2006

Katran, Artshop Yay. 2008

Sen İçerde Uyurken, Artshop Yay. 2009

Çeviri kitapları:

Adonis, *Rüzgârda Yapraklar*, İyi Şeyler 1998

Adonis, *Düş ve Ayna*, Avesta 2002

Adonis, *Güllerin Aydınlığında*, Adam Yay. 2004

Adonis, *Doğu ve Batı*, Dünya Yay. 2004

Adonis, *Aşk Şiirleri*, Kırmızı Yay. 2007

Adonis, *Tarih Kadının Bedeninde Yırtılır*, Artshop Yay. 2009

Mahmud Derviş, *Beyrut Kasidesi*, İyi Şeyler 1. baskı 1995, Alkım Yay. 2. baskı 2003

Mahmud Derviş, *Unutulanı Anmak* -Roman- Avesta 2002

Mahmud Derviş, *Mavi Bir Gün*, Dünya Yay. 2003

- Mahmud Derviş, *Yalnızlık Yenilemeden Kendini*, Can Yay. 2009
- Mahmud Derviş, *Kuşatma Durumu*, Artshop Yay. 2009
- Nizar Kabbani, *Hüzünlü Irmak*, İyi Şeyler 2000 - 2. baskı Artshop Yay. 2009
- Nazik El Melaike, *Rüyadan Çağrılmak*, İyi Şeyler 1996 - 2. baskı Artshop Yay.2009
- Ğade Saman, *Beyrut'ta Deniz Yok* -Hikaye- Avesta 2002
- Hannan Avvad, *Filistin Senin İçin*, Evrensel Basım Yay. 2003
- Çağdaş Arap Şiir Antolojisi, Yom Yay. 1. basım 2005
- Ayşe Basri Şairin Kandili, Şiirden Yay. 2006
- Çağdaş Arap Şiir Antolojisi, Toroslu Yay. 2. basım 2007
- Fetva Tukan, *Kapalı Kapının Önünde*, Artshop Yay. 2008
- Fatiha Mürşit, *Gecenin Şarkıları*, Artshop Yay. 2008
- Muhammed Bennis, *Aşkın Kitabı*, Kırmızı Yay. 2008
- Muhammed Bennis, *Şarap*, Kırmızı Yay. 2009

DUVARDA

Mahmud DERVİŞ

Derviş bu kitabı; geçirdiği kalp ameliyatından sonra, hastanenin o beyaz duvarları, beyaz çarşafı içinde yazıyor. Onu kuşatan ölüm duvarına, beden duvarına, kalbin duvarına, hastane duvarına, rivayeti ve raviyi utandıran duvara, dilin duvarına, bu beyaz duvar içinden yükselen ilaha yazıyor ve *"Bu senin adıdır."* diye başlıyor. Ne yazık ki direnişi, 9 Ağustos 2008 tarihinde, geçirdiği diğer bir kalp ameliyatında yaşamını yitirmesiyle son buluyor.

Bu kitapta, Derviş'in meydan okuduğu ölüme karşı zafer kazanmasını bulacaksınız. Yaşadığı bütün bozgunlara, katliamlara, zulümlere ve soykırımlara rağmen... Yengiyle yenilgi arasında gidip gelen bir şairin, hasta yatağında mırıldandıklarını duyacaksınız.

Kitabı oluşturan uzun şiirin sonunda, ölümünden kısa bir süre önce yazdığı ve hiçbir kitabına girmemiş iki şiiri bulunmakta. Her iki şiirinde de ölümün soluğunu ensesinde duyumsarken, "Ben kimim?" diyerek kimliğini sorguluyor şair. Ama umudunu ve insan sevgisini eksik etmeden...

MF

